

'Vrij van gevaar; beschermd tegen gevaar.' Dat is van Dale's definitie van 'veilig'.

Justitie en Veiligheid, dat is waar onze staatssecretaris Mark Harbers voor staat. Heeft hij de 14-jarige Maksim Andropov, geboren en getogen in Nederland, echter de kans geboden een veilig bestaan op te bouwen door hem op 7 juli naar de Oekraïne uit te zetten samen met zijn familie? Is zijn persoonlijke situatie voldoende onderzocht alvorens het besluit van uitzetten te nemen?

Voor de uitzetting was al bekend dat de oudste zoon, Maksim, een taalontwikkelingsstoornis, TOS, heeft, waarvoor hij in Nederland professioneel begeleid werd al vanaf de kleuterleeftijd. "Een taalontwikkelingsstoornis (TOS) is een neurocognitieve ontwikkelingsstoornis. Dit betekent dat taal in de hersenen minder goed wordt verwerkt. Een kind met TOS heeft grote moeite met praten of het begrijpen van taal. De taal- en spraakontwikkeling verloopt hierdoor anders dan bij leeftijdsgenoten.'

'Een taalachterstand is niet hetzelfde als een taalontwikkelingsstoornis. Een taalachterstand kan ontstaan als een kind zijn moedertaal weinig hoort of spreekt. Bij een taalontwikkelingsstoornis is er meer aan de hand dan bij een taalachterstand. Er is iets mis met het aangeboren vermogen om taal te leren. Het proces van taalontwikkeling verloopt afwijkend doordat de hersenen taal niet optimaal verwerken. Alleen meer aanbod helpt dan niet. Er is een gespecialiseerd behandelaanbod nodig." (Bron: www.kentalis.nl).

Voordat het bekend was dat Maksim TOS heeft, leek er sprake van gedragsproblemen, die naar later bleek, veroorzaakt werden door zijn taalontwikkelingsstoornis. Thuis wordt er Russisch en Nederlands gesproken. Het Oekraïens is dus voor heel de familie een nieuwe taal. Maksim spreekt de Nederlandse taal het beste, het Russisch niet zo goed. Als een kind met TOS vanaf heel jong professioneel begeleid wordt, zoals dat gebeurd is met Maksim voor de Nederlandse taal, is de kans groter dat de hulp effectief is. Om deze reden spreekt hij de moedertaal van zijn ouders, het Russisch, slechter dan Nederlands, zijn taal. Op 14-jarige leeftijd een nieuwe taal leren, in dit geval het Oekraïens is een onmogelijke opgave voor een kind met TOS.

De taalontwikkelingsstoornis maakt het voor hem vrijwel onmogelijk om welke nieuwe taal dan ook goed te leren (hetzij Russisch of Oekraïens) en dat zal hem hoogstwaarschijnlijk in een sociaal isolement brengen in een nieuw land, een bekend en wetenschappelijk bewezen gevolg van TOS. "Kinderen met TOS vinden omgaan met emoties lastig" (Kentalis). Het is dan ook niet verwonderlijk dat de uitzetting deze zomer posttraumatische stress heeft veroorzaakt, zoals vastgesteld door hun psycholoog in Kiev.

Een van de slogans die Kentalis Utrecht, gespecialiseerd in TOS, uit op hun informatieve website is: "'LEREN GAAT BETER ALS JE JE VEILIG EN HAPPY VOELT'. Meneer Harbers, Maksim voelt zich niet happy, noch veilig in het voor hem onbekende land Oekraïne. Ook artikel 3 van het Verdrag der Rechten van het Kind zegt dat hij recht heeft op een besluit dat in het belang van het kind is.

Afgelopen maandag begeleidde ik de jongens Andropov naar de IND in Den Bosch. Daar stond een verhoor gepland met Maksim en zijn 10-jarige broer Dennis, die nu beiden tijdelijk in Nederland verblijven bij hun oom en tante, omdat hun ouders zagen dat ze eraan onderdoor gingen in Kiev, opgesloten in een kamer, zonder familie, vrienden of school. Het verhoor kon niet doorgaan doordat nog geen deskundige op het gebied van TOS beschikbaar was. De IND arts bevestigde al eerder op 13 september j.l. dat Maksim aan deze taalontwikkelingsstoornis lijdt. De begeleidende instelling Kentalis leverde op schrift wel alle benodigde informatie aan over Maksim's TOS en alle gevolgen die TOS kan hebben voor een kind. Momenteel wordt er naar een oplossing voor deze situatie gekeken.

Is een verhoor van de twee minderjarige jongens, Dennis en Maksim, over de ervaring van de uitzetting en hun verblijf in Kiev echter nog van extreem belang om een besluit te kunnen nemen over hun toekomst? Ik heb gezien en gevoeld wat alleen al het bezoek aan de IND met de kinderen doet... Het geeft hen enorm veel stress. Is het niet overduidelijk dat Maksim alleen hier in Nederland een toekomst kan hebben, uiteraard met zijn familie, gezien zijn complexe persoonlijke situatie? In de wachtruimte, in bijzijn van een medewerkster van Vluchtelingenwerk ZuidNederland, vertelde Maksim mij trots: "Ik ben goed in wiskunde, ik sta gemiddeld een 9! Ik wil programmeur worden!" Als hij uitgezet wordt, valt deze droom in duigen. Biedt U hem alsnog deze kans? Gebruikt u dan alsnog uw discretionaire bevoegdheid.

Susanna van Citters, contactpersoon familie Andropov